

Bază pentru concluzii
Întocmită de personalul IFAC®
Martie 2025

Standardul Internațional de Educație (IES)

Revizuirii la IES 6 – Dezvoltarea profesională inițială – evaluarea formală a competenței profesionale

IES™

Tradus de:

International
Federation
of Accountants®

Despre IFAC

IFAC, prin conectarea și unirea membrilor săi, face ca profesia contabilă să fie cu adevărat globală.

Organizațiile membre ale IFAC sunt susținătoare ale integrității și calității profesionale și își poartă cu mândrie statutul de membru ca pe un simbol al recunoașterii internaționale.

IFAC și membrii săi lucrează împreună pentru a modela viitorul profesiei prin învățare, inovare, o voce colectivă și angajamentul față de interesul public.

Despre Standardele Internaționale de Educație

Standardele Internaționale de Educație (IES-uri), emise de IFAC, oferă o bază recunoscută la nivel global pentru educația profesională contabilă. Organizațiile membre ale IFAC – susținătoare ale calității și integrității profesionale – folosesc IES-urile pentru a forma contabili puternici, etici și competenți care deservește interesul public. Lucrând împreună, IFAC și membrii săi modelează viitorul profesiei prin învățare, inovare și un angajament colectiv față de excelență.

BAZĂ PENTRU CONCLUZII

REVIZUIRI LA STANDARDUL INTERNAȚIONAL DE EDUCAȚIE 6, DEZVOLTAREA PROFESIONALĂ ÎNȚIALĂ – EVALUAREA FORMALĂ A COMPETENȚEI PROFESIONALE

Documentul Bază pentru concluzii pentru *Revizuirile la Standardul Internațional de Educație 6 – Dezvoltarea profesională inițială – evaluarea formală a competenței profesionale* („IES 6”) a fost întocmit de personalul IFAC, ca parte a sprijinului acestuia acordat Panelului Internațional pentru Educație Contabilă („Panelul” sau „IPAE”). Acesta se referă la, dar nu face parte din IES 6 (revizuit).

Context

1. Evaluările formale sunt o caracteristică esențială a parcursului către statutul de profesionist contabil. În fiecare an, mii de candidați la titlul de profesionist contabil sunt supuși unor evaluări spre a determina gradul lor de pregătire pentru a se alătura profesiei globale. Aceste evaluări au diverse formate, inclusiv examinări în persoană pe suport de hârtie și pe calculator. Odată cu progresele tehnologice, evaluările formale sunt din ce în ce mai des furnizate prin formatele la distanță și online. Multe organizații profesionale de contabilitate („PAO-uri”) au demarat deja procesul de schimbare.
2. Având în vedere acest lucru, în februarie 2022, Panelul a solicitat feedback de la Forumul directorilor de educație contabilă al IFAC¹ („Forumul AED”) cu privire la necesitatea unor viitoare acțiuni de informare și a unei examinări a evaluărilor. Feedbackul acestor părți a indicat că revizuirile pentru modernizarea IES 6 ar putea fi adecvate. În consecință, Grupul de lucru privind adaptarea la scop a IES 6 („Grupul de lucru pentru IES 6”) a fost înființat pentru a colecta informații suplimentare. Acest activități au inclus:
 - [Revizuirea și analiza](#) articolelor și lucrărilor publicate relevante. Aceasta a inclus revizuirea publicațiilor de pe IFAC Knowledge Gateway, de la PAO-uri și a articolelor academice privind supravegherea evaluărilor online, impactul asupra performanței cursanților și aspectele referitoare la integritate pentru evaluările online.
 - Ședințe de consultare a părților interesate cu directorii de educație contabilă ai organizațiilor membre ale IFAC și Forumul firmelor pe parcursul anilor 2022 și 2023.
3. Constatările obținute din activitățile de mai sus sunt rezumate după cum urmează:
 - Sublinierea faptului că IES 6 trebuie actualizat pentru a reflecta schimbarea modului în care sunt efectuate evaluările formale, având în vedere că în prezent un număr mare de jurisdicții utilizează sau iau în considerare examinarea la distanță sau online. În special, colectarea de informații a evidențiat importanța autenticității și integrității pentru evaluări; și
 - Recunoașterea importanței modernizării conceptului de echitate astfel încât să reflecte, de asemenea, accesibilitatea și incluziunea.

¹ Forumul AED al IFAC este format din directori de educație din organizațiile membre ale IFAC și membri ai Forumului firmelor. Acesta se întrunește în mod regulat pentru a împărtăși bunele practici și pentru a discuta aspectele actuale din domeniul educației contabile.

4. Ca răspuns, Panelul a înaintat un proiect de revizuire pentru a trata aceste aspecte. La 24 aprilie 2024 a fost publicat un [proiect de expunere](#) care stabilea o abordare propusă. O perioadă de consultare a fost deschisă timp de trei luni, până la 24 iulie 2024.
5. În total au fost primite 25 de răspunsuri dintr-o arie geografică largă, așa cum este prezentat în Tabelul 1 de mai jos.

Tabelul 1: Aria geografică a răspunsurilor

Regiunea	Răspunsuri
Africa și Orientul Mijlociu	3
Asia	5
Australasia și Oceania	1
Europa	8
Internațional	6
America Latină și Caraibe	2
America de Nord	0
Total	25

6. O listă completă a răspunsurilor poate fi găsită în Anexa A. Scrisorile de răspuns pot fi accesate pe pagina web a [proiectului de expunere](#).
7. Proiectul de expunere a inclus patru întrebări pentru respondenți. Anexa B cuprinde o prezentare generală a acestor întrebări și rezumă răspunsurile. Grupul de lucru pentru IES 6 a evaluat scrisorile de răspuns și le-a discutat în detaliu. Acesta i-a furnizat Panelului un rezumat al răspunsurilor, inclusiv aspectele semnificative și abordarea propusă de Grupul de lucru pentru IES 6 spre a le analiza. Panelul a aprobat proiectul final al IES 6, Glosarul și Amendamentele de conformitate în cadrul sesiunii sale din noiembrie 2024. Consiliul IFAC a confirmat procesul de consultare urmat și a aprobat IES 6 revizuit în februarie 2025.
8. La punctele 9-21 de mai jos este discutată o prezentare generală a îmbunătățirilor esențiale de la versiunea existentă până la versiunea finală revizuită ale IES 6. Tabelul 2 stabilește o reconciliere a propunerilor proiectului de expunere cu standardul revizuit în forma sa finală. Punctele 23-40 oferă o prezentare generală a aspectelor semnificative semnalate de respondenți, inclusiv modul în care acestea au fost tratate în versiunea finală a revizuirilor la IES 6.

Prezentare generală a îmbunătățirilor aduse la IES 6

9. Revizuirile finale modernizează IES 6 pentru a reflecta noile provocări și oportunități în evaluarea formală a competenței profesionale a candidaților la titlul de profesionist contabil. Îmbunătățirile-cheie aduse la IES 6 se concentrează pe actualizarea principiilor evaluării formale, precum și pe clarificarea și modernizarea limbajului. Fiecare dintre acestea este discutată separat.

Principiile evaluării formale actualizate

10. Versiunea finală a IES 6 revizuit include două noi principii ale evaluării formale: autenticitatea și integritatea. Definiția echității a fost, de asemenea, actualizată pentru a include accesibilitatea și incluziunea.
11. **Autenticitatea** – o activitate de evaluare prezintă un nivel de autenticitate ridicat dacă evaluează obiectivele educaționale avute în vedere într-un mod care reflectă situațiile realiste cu care se confruntă profesioniștii contabili.

12. *Integritatea* – o activitate de evaluare prezintă un nivel de integritate ridicat atunci când este concepută, furnizată și supravegheată astfel încât să minimizeze potențialele încălcări ale securității evaluării, administrarea inadecvată și/sau finalizarea inadecvată a unei evaluări.
13. *Echitatea* – o activitate de evaluare prezintă un nivel de echitate ridicat dacă este corectă și obiectivă, oferindu-le tuturor candidaților la titlul de profesionist contabil oportunități egale de a reuși. Echitatea este obținută prin activități de evaluare care sunt accesibile și incluzive pentru toți candidații la titlul de profesionist contabil.
14. Actualizările clarifică faptul că toate principiile au o importanță egală pentru evaluările formale. Din rațiuni de claritate, principiile au fost clasificate în ordine alfabetică.
15. Materialele explicative au fost actualizate pentru a include exemple pentru aceste principii noi/actualizate.

Clarificarea și modernizarea limbajului

16. Punctul 8 din IES 6 existent prescrie dispozițiile pentru evaluarea formală a competenței profesionale pe care candidații la titlul de profesionist contabil trebuie să o demonstreze până la sfârșitul DPI. Aceasta diferă de alte evaluări la care candidații la titlul de profesionist contabil pot fi supuși în timpul finalizării unui program de educație contabilă. Pentru a oferi această claritate și consecvența cu dispozițiile existente, versiunea finală a IES 6 revizuit include o actualizare a titlului după cum urmează: Standardul Internațional de Educație 6, Dezvoltarea profesională inițială – evaluarea formală a competenței profesionale.
17. Limbajul a fost actualizat în întreaga versiune finală a IES 6 revizuit pentru a fi consecvent cu titlul revizuit.
18. Limbajul versiunii finale a IES 6 revizuit a fost, de asemenea, revizuit pentru modernizare și clarificare, cu scopul de a crește longevitatea standardului. Modificările esențiale includ:
 - Actualizări ale exemplelor ilustrative privind activitățile de evaluare pentru a reflecta practica comună. S-a adăugat o mențiune pentru a sublinia faptul că activitățile de evaluare pot fi realizate în diferite formate și că organizațiile membre ale IFAC stabilesc formatul adecvat.
 - Clarificarea și simplificarea limbajului pentru a spori claritatea IES 6. S-a pus accentul pe actualizarea exemplelor privind principiile evaluării formale.
 - Eliminarea referinței la dezvoltarea profesională continuă („DPC”). În ciuda faptului că IES 6 se concentrează pe DPI, IES 6 existent a inclus discuții despre DPC. Eliminarea acestora îmbunătățește claritatea și accentul standardului pe DPI.
19. Tabelul 2 de mai jos oferă o prezentare generală a principalelor modificări ale standardului revizuit în forma sa finală în comparație cu propunerile din proiectul de expunere din aprilie 2024. Aceste actualizări reflectă feedbackul primit de la părțile interesate așa cum este rezumat în secțiunea Aspecte semnificative și răspunsul Panelului de mai jos (a se vedea punctele 23-40) și Anexa B.

Tabelul 2: Reconcilierea modificărilor esențiale de la propuneri la standardul revizuit în forma sa finală

Propunerile din proiectul de expunere	Standardul revizuit în forma sa finală
Au fost propuse pentru a fi incluse patru noi principii ale evaluării formale: autenticitatea, integritatea, accesibilitatea și incluziunea. Materialele explicative au fost actualizate astfel încât să includă discutarea principiilor noi și să ofere exemple ajutătoare.	Au fost incluse două principii noi ale evaluării formale: autenticitatea și integritatea. Principiul echității a fost extins pentru a încorpora conceptele de accesibilitate și incluziune.

Propunerile din proiectul de expunere	Standardul revizuit în forma sa finală
	Materialele explicative au fost actualizate astfel încât să includă discutarea principiilor noi/actualizate și să ofere exemple ajutătoare.
Ordinea principiilor propuse: • Fiabilitate • Autenticitate • Integritate • Validitate • Transparență • Suficiență • Accesibilitate • Echitate • Incluziune	Principiile vor fi clasificate în ordine alfabetică: • Autenticitate • Echitate • Fiabilitate • Integritate • Suficiență • Transparență • Validitate Limbajul clarifică faptul că principiile sunt la fel de importante.
Propunerile au păstrat titlul existent: IES 6 – <i>Dezvoltarea profesională inițială – Evaluarea competenței profesionale</i>	Titlul a fost actualizat pentru consecvența limbajului în întregul standard ca: <i>IES 6 – Dezvoltarea profesională inițială – evaluarea <u>formală</u> a competenței profesionale</i>
Exemplele de activități de evaluare au fost actualizate pentru modernizarea standardului.	Exemplele de activități de evaluare au fost actualizate pentru modernizarea standardului. Limbajul a fost revizuit cu scopul de a clarifica faptul că aceste exemple nu trebuie interpretate ca o listă exhaustivă a activităților de evaluare. O revizuire similară a fost efectuată și cu privire la exemplele privind principiile. Feedbackul respondenților a fost, de asemenea, încorporat pentru a îmbunătăți exemplele.
Limbajul a fost modernizat și clarificat pentru a crește longevitatea actualizărilor.	Limbajul a fost modernizat și clarificat pentru a crește longevitatea actualizărilor. Acolo unde s-a considerat adecvat au fost incluse sugestiile de îmbunătățire a limbajului de la respondenți. În plus, pe baza feedbackului, Panelul a revizuit suplimentar limbajul pentru îmbunătățirea clarității și a inteligibilității. Acolo unde a fost posibil, limbajul a fost simplificat.
Referințele la DPC au fost eliminate din dispoziții pentru ca standardul să pună accentul pe DPI.	Referințele la DPC au fost eliminate atât din dispoziții, cât și din materialele explicative pentru consecvență și pentru menținerea accentului pe DPI.

Modificările Glosarului și Amendamentele de conformitate

20. Au fost făcute modificări la Glosar pentru asigurarea consecvenței cu IES 6. Acestea cuprind actualizarea Glosarului astfel încât să includă definițiile aferente principiilor evaluării formale noi și actualizate și modificările aduse la un nivel mai larg la IES 6.

21. Au fost făcute amendamente de conformitate în IES-uri pentru asigurarea consecvenței cu modificările limbajului din IES 6. În plus, limbajul a fost actualizat pentru a moderniza și elimina referințele la Consiliul pentru Standarde Internaționale de Educație Contabilă („IAESB”). Aceste modificări au inclus, de asemenea, actualizarea referințelor la fostul Standard Internațional privind Controlul Calității 1 ca referințe la noile Standarde Internaționale privind Managementul Calității 1 și 2 și la Standardul Internațional de Audit 220 (revizuit). Modificări editoriale minore au fost făcute pentru a îmbunătăți și/sau actualiza limbajul, de exemplu, actualizarea expresiei organisme membre ale IFAC ca organizații membre ale IFAC.

Data intrării în vigoare

22. Modificările vor intra în vigoare de la 1 iulie 2026. Adoptarea anticipată este permisă și încurajată.

Aspecte semnificative și răspunsul Panelului

Gruparea echității, accesibilității și incluziunii

Rezumatul feedbackului

23. Proiectul de expunere enumera echitatea, accesibilitatea și incluziunea ca principii separate, însă, datorită naturii lor conexe, le-a tratat împreună în materialele explicative propuse. Patru răspunsuri au generat întrebări cu privire la acest aspect, solicitând clarificări cu privire la măsura în care accesibilitatea și incluziunea sunt principii distincte față de echitate.

Răspunsul Panelului

24. Panelul a discutat relația dintre echitate, accesibilitate și incluziune, inclusiv dacă ar fi mai adecvat să le trateze separat în materialele explicative. Panelul a concluzionat că accesibilitatea și incluziunea sunt componente-cheie ale obținerii echității, mai degrabă decât principii separate. Legăturile dintre echitate, accesibilitate și incluziune îngreunează separarea acestora fără a crea repetiții și dublări în exemple. În consecință, Panelul a propus eliminarea accesibilității și a incluziunii ca principii separate și, în schimb, actualizarea definiției echității astfel încât să includă conceptele de accesibilitate și incluziune după cum urmează:
25. *Echitate (a evaluării) – În raport cu evaluarea, măsura în care o activitate de evaluare este corectă și obiectivă, oferindu-le tuturor candidaților la titlul de profesionist contabil oportunități egale de a reuși. Echitatea este obținută prin activități de evaluare care sunt accesibile și incluzive pentru toți candidații la titlul de profesionist contabil.*
26. Panelul consideră că aceasta este doar o modificare de prezentare, deoarece prin includerea accesibilității și incluziunii în echitate a fost păstrată intenția inițială de a moderniza conceptul de echitate.

Ordonarea principiilor

Rezumatul feedbackului

27. Un răspuns indica interesul față de măsura în care enumerarea principiilor evaluării formale de la punctul 9 a fost elaborată pentru a sugera o ordine în funcție de prioritate. Scrisoarea menționa că nu este clar dacă vreunul dintre principii trebuie să prevaleze în cazul conflictelor.

Răspunsul Panelului

28. Panelul nu intenționase să sugereze o ordine în funcție de prioritate sau de rangul aferent al principiilor în enumerarea sa. Pentru a îmbunătăți claritatea, Panelul a efectuat două modificări la punctul 9.

29. În primul rând, a fost adăugată o frază care menționează importanța egală a tuturor principiilor. În cazurile în care principiile intră în conflict, organizația membră a IFAC va trebui să ia în considerare factorii specifici acestora. Punctul A7 oferă exemple suplimentare de factori relevanți, însă această listă nu este exhaustivă și poate fi necesar să fie luați în considerare alți factori.
30. În al doilea rând, lista de principii a fost reordonată alfabetic. Acest lucru a fost făcut pentru a elimina riscul oricărei clasificări sau prioritizări implicite. Aceasta a condus, de asemenea, la modificarea modului de prezentare din materialele explicative pentru asigurarea consecvenței.

Exemplele ilustrative

Rezumatul feedbackului

31. Mai multe răspunsuri au inclus comentarii cu privire la exemplele ilustrative furnizate în materialele explicative. Aceste comentarii s-au concentrat în mare măsură pe modificările aduse la exemplele de formate ale activității de evaluare de la punctul A6 și au ridicat întrebări cu privire la eliminarea testării obiective, a evaluărilor orale și a testelor asistate de calculator. S-au observat îngrijorări legate de faptul că eliminarea acestora ar putea fi privită ca o descurajare în ceea ce privește utilizarea acestor tipuri de evaluări.
32. A existat, de asemenea, o serie de cereri privind adăugarea unor exemple și clarificări sau detalii suplimentare, atât în ceea ce privește formatul activităților de evaluare, cât și exemplele referitoare la principiile evaluării formale.

Răspunsul Panelului

33. Panelul a discutat aceste îngrijorări și cereri de actualizare a exemplelor privind formatele de activități de evaluare. Exemplele furnizate în materialele explicative sunt menite să constituie o listă ilustrativă, nu o listă exhaustivă. Intenția nu este de a sugera că anumite tipuri de formate de activități de evaluare trebuie descurajate – într-adevăr, Panelul consideră testarea obiectivă, examinările orale și testele asistate de calculator ca fiind formate acceptabile. Propunerile au vizat, în schimb, reîmprospătarea limbajului pentru a reflecta tipurile comune de activități de evaluare.
34. Pentru a răspunde feedbackului, Panelul a actualizat textul în următoarele moduri:
- A analizat limbajul pentru a-l face ușor de înțeles. Propunerile au inclus fraza „inclusiv, dar fără a se limita la”. Deși acest lucru era menit să ofere claritate cu privire la caracterul ilustrativ al listei, Panelul a menționat că ar putea sugera o înțelegere juridică sau tehnică specifică. Panelul a fost de acord să simplifice formularea sub forma „Câteva exemple de formate pot include”. Adăugarea cuvântului „câteva” evidențiază și mai clar natura limitată a listei.
 - A actualizat exemplul (a) ca „examinări scrise sau pe calculator” – pentru a trata preocupările legate de faptul că exemplele nu mai menționează explicit utilizarea tehnologiei pentru furnizarea activităților de evaluare.
 - A luat în considerare actualizarea pentru a adăuga înapoi examinările orale și testările obiective, dar în cele din urmă a decis să nu o facă. Decizia a avut la bază două motive. În primul rând, ambele ar putea fi deduse din alte exemple (prezentările implică formatul oral, în timp ce examinările scrise și cele pe calculator ar putea include întrebări obiective). În al doilea rând, Panelul a fost preocupat de faptul că prin creșterea listei de exemple, lista ar putea fi interpretată ca o listă exhaustivă ca urmare a lungimii ei. Panelul dorește să evite această interpretare și, prin urmare, a limitat în mod intenționat lista.
 - În cele din urmă, pentru a sublinia rolul organizației membre a IFAC în selectarea formatului adecvat al activităților de evaluare pentru nevoile sale, la sfârșitul exemplelor a fost adăugată o frază suplimentară pentru a evidenția acest lucru.

35. Panelul a luat în considerare, de asemenea, celelalte cereri privind exemple suplimentare și claritatea sau detaliile suplimentare care trebuie adăugate la celelalte exemple. Acolo unde a fost cazul, Panelul a integrat sugestiile primite de la respondenți. Situațiile au inclus eliminarea unui exemplu care lega autenticitatea și integritatea, adăugarea de referințe la inteligența artificială generativă, reintroducerea formulării existente referitoare la formele de validitate, precum și îmbunătățirea generală a limbajului ori de câte ori a fost posibil.

Claritatea limbajului

Rezumatul feedbackului

36. Mai multe răspunsuri au oferit feedback cu privire la claritatea și inteligibilitatea limbajului. Acestea au inclus atât comentarii generale, cât și comentarii cu privire la limbajul specific. De exemplu, mai multe răspunsuri au semnalat în exemplele referitoare la principiile evaluării formale un limbaj repetitiv care ar putea fi îmbunătățit.

Răspunsul Panelului

37. Panelul a luat în considerare aceste comentarii și a revizuit limbajul în vederea îmbunătățirii. Toate exemplele au fost revizuite în detaliu, cu actualizări făcute pentru a simplifica și a elimina limbajul redundant. Ordinea exemplurilor furnizate a fost, de asemenea, avută în vedere, iar listele cu exemple au fost actualizate pentru a le oferi utilizatorilor un flux logic îmbunătățit.

Guvernanța

Rezumatul feedbackului

38. Două răspunsuri au semnalat preocupări cu privire la procesele de guvernanță pentru actualizarea IES-urilor, acum, că IAESB nu mai există. În special, răspunsurile au indicat punctul de vedere potrivit căruia procesul ar fi îmbunătățit dacă ar exista mai multă informare, transparență și implicare externă. Un respondent a remarcat, de asemenea, că întrucât Consiliul de Supraveghere în Interesul Public nu mai supraveghează actualizările aduse IES-urilor, nu este clar dacă elementele precum interesul public au fost avute în vedere în mod eficient la elaborarea acestor modificări și în ce stadiu. Aceste preocupări au fost exprimate în mod constant atât în răspunsurile la proiectul de expunere pentru IES 6, cât și în cele la proiectul de expunere privind raportarea în materie de sustenabilitate („SRP”), care au fost publicate simultan.

Răspunsul Panelului

39. Panelul consideră că guvernanța și procesul aferent de revizuire a IES-urilor sunt esențiale pentru asigurarea unor IES-uri de înaltă calitate care sprijină interesul public. Panelul recunoaște că procesul de revizuire a IES-urilor ar putea fi mai transparent pentru public. Pentru a oferi o prezentare generală a procesului de revizuire a IES-urilor, procesul de revizuire a IES-urilor și criteriile de revizuire a standardelor ale Consiliului IFAC sunt disponibile pe [pagina](#) privind educația contabilă a IFAC. De asemenea, au fost [publicați](#) termenii de referință ai Panelului și abordarea acestuia în vederea servirii interesului public. Panelul va continua să exploreze alte modalități de creștere a transparenței procesului de revizuire.
40. IFAC și Panelul se angajează să asigure transparența cu privire la revizuirile standardelor sale IES. Paginile aferente proiectelor atât pentru [IES 6](#), cât și pentru [revizuirile SRP privind IES 2, 3 și 4](#) au fost menținute pe parcursul întregii durate de existență a proiectelor până în prezent. Acestea includ publicarea propunerilor de proiecte, a publicațiilor elaborate din rezultatele colectării de informații, a proiectelor de expunere și a scrisorilor de răspuns, precum și a documentației aferente versiunilor finale ale IES-urilor și ale Bazelor pentru concluzii. Paginile proiectelor vor fi menținute pentru toate proiectele viitoare de revizuire a IES-urilor pe care Panelul le întreprinde pe [pagina](#) privind proiectele curente.

ANEXA A: LISTA RESPONDENȚILOR LA PROIECTUL DE EXPUNERE PENTRU IES 6

Abreviere	Numele complet al organizației
ACCA	Association of Chartered Certified Accountants
AIA	Association of International Accountants
AIC	Asociación Interamericana de Contabilidad
Altat Noor Ali	Altat Noor Ali Chartered Accountants
BAFA – CDAF & AE SIG	British Accounting and Finance Association – Committee of Departments of Accounting and Finance și Accounting Education Special Interest Group
BDO	BDO International Limited
CA ANZ	Chartered Accountants Australia and New Zealand
CAA	Chartered Accountants Academy
CAI	Institute of Chartered Accountants Ireland
CNDCEC	Consiglio Nazionale Dottori Commercialisti e degli Esperti Contabili
Deloitte	Deloitte Touche Tohmatsu Limited
EY	Ernst & Young Global Limited
FRC	Financial Reporting Council
GAA	Global Accounting Alliance
HKICPA	Hong Kong Institute of Certified Public Accountants
ICAEW	Institute of Chartered Accountants in England and Wales
ISCA	Institute of Singapore Chartered Accountants
JICPA	The Japanese Institute of Certified Public Accountants
PAEE	Professional Accountancy Education Europe
PAFA	The Pan African Federation of Accountants
PwC	PricewaterhouseCoopers International Limited
RELES	Red Latinoamericana de Estudios en Sostenibilidad
SAICA	South African Institute of Chartered Accountants
Wai Man, Ho	Wai Man, Ho (Emily), FCPA, ACA, BFP, CAMS, CAMLP, MPhil, persoană fizică
WPK	Wirtschaftsprüferkammer

ANEXA B: PREZENTARE GENERALĂ A RĂSPUNSURILOR LA ÎNTREBĂRILE DESPRE PROIECTUL DE EXPUNERE

Context

1. Proiectul de expunere pentru IES 6 a urmărit să adune opiniile părților externe cu privire la patru întrebări specifice. Acestea au inclus opiniile lor cu privire la revizuirile aferente dispozițiilor, materialelor explicative, Glosarului și Amendamentelor de conformitate. În plus, pentru a sprijini activitatea Panelului și a IFAC privind adoptarea și implementarea, respondenții au fost întrebați despre potențialele dificultăți pentru viitor. O a cincea întrebare a vizat orice comentarii generale pe care le-au avut respondenții.
2. Acest document rezumă răspunsurile la fiecare întrebare. Toate scrisorile de răspuns pot fi accesate prin intermediul acestui [link](#).
3. Grupul de lucru pentru IES 6 a analizat toate scrisorile de răspuns și a discutat feedbackul primit în cadrul unei serii de ședințe care au avut loc în perioada august-septembrie 2024. Feedbackul detaliat mai jos se concentrează asupra comentariilor care sugerează modificări, mai degrabă decât pe comentariile de susținere. Pentru a evita orice îndoială, Grupul de lucru pentru IES 6 a reflectat asupra acestor comentarii pozitive și a discutat despre potențialele actualizări.

Întrebarea 1: Susțineți revizuirile propuse în ceea ce privește IES 6?

4. Majoritatea răspunsurilor au fost în favoarea propunerilor cu privire la IES 6. Din cele 25 de răspunsuri, 24 (96%) au indicat în mod pozitiv sprijinul pentru propunerile de actualizare a IES 6. Dintre acestea, 13 au fost nevalide, doar cu comentarii de susținere. Restul de 11 au oferit feedback care a inclus:
 - Necesitatea de a clarifica responsabilitatea organizațiilor profesionale de contabilitate de a se asigura că candidații dispun de o conexiune la internet fiabilă sau de echipamentele de care este nevoie pentru efectuarea evaluării online sau pentru a face obiectul supravegherii online (AIA)
 - Necesitatea de a clarifica dacă principiile evaluării formale au fost enumerate în ordinea priorității, inclusiv a îndrumărilor cu privire la principiul care ar trebui să prevaleze în caz de conflict, și necesitatea clarificării cu privire la lipsa criteriilor absolute (Altaf Noor Ali)
 - Solicitarea ca Secțiunea 110 din Codul etic al IESBA, precum și probele care pot fi verificate privind elaborarea unei evaluări să se aplice în cazul evaluatorilor (Altaf Noor Ali)
 - Propunerea ca obiectivul IES 6 să fie actualizat (Altaf Noor Ali)
 - Deși termenul „autenticitate” este apreciat, faptul că este necesară o abordare prudentă a acestuia, subliniindu-se discuțiile academice privind utilizarea inconsecventă a termenului (BAFA – CAFA & AE SIG).
 - Necesitatea de a include referința la inteligența artificială generativă și impactul acesteia asupra evaluării (BAFA – CAFA & AE SIG)
 - Evidențierea faptului că accesul la profesia contabilă în Italia este stabilit și reglementat de lege, nu de organizația profesională de contabilitate (CNDCEC)
 - Extinderea definiției și a exemplelor privind integritatea pentru a include comportamentul persoanelor (Deloitte)
 - Dezacordul privind autenticitatea ca un principiu separat și recomandarea de a o integra în principiul validității (Deloitte)

- Sugestia ca atât accesibilitatea, cât și incluziunea să fie integrate într-o definiție cuprinzătoare a echității, mai degrabă decât tratarea acestora ca principii separate (Deloitte)
 - Menținerea conceptului de „niveluri ridicate” ale principiilor din cadrul punctului 9 pentru a se alinia la punctul A10 (Deloitte)
 - Modificarea punctului 3 astfel încât să indice faptul că evaluarea implică evaluarea obiectivelor educaționale (pentru IES 2, 3 și 4) și a experienței practice (IES 5) (EY)
 - Asigurarea clarității privind utilizarea formulării „evaluarea competenței profesionale” și evaluarea obiectivelor educaționale (EY)
 - Cererea ca „nivelul” de competență profesională „necesar” de la punctele 7 și 8 să fie definit. (Ho Wai Man)
 - Nevoia de a crea un nou principiu privind evaluarea formală a sustenabilității (Ho Wai Ma)
 - Sugestia de a reveni la formularea existentă referitoare la „adecvat” de la punctul 2 în locul modificării propuse ca „necesar” (PwC)
 - Sugestia ca explicația privind DPC să fie păstrată în IES 6 (SAICA)
 - Clarificarea măsurii în care accesibilitatea, echitatea și incluziunea trebuie să fie luate în considerare individual sau ca un concept unic (SAICA)
 - O serie de sugestii pentru îmbunătățirea clarității limbajului care s-au remarcat (Altaf Noor Ali, ICAEW, ISCA, SAICA)
5. Feedbackul rămas (PAEE) nu a oferit un răspuns explicit care să indice dacă a aprobat sau a dezaprobat actualizările propuse. Cu toate acestea, a adus în discuție următoarele aspecte specifice privind IES 6:
- Clarificarea definiției „nevoilor educaționale suplimentare” și a limbajului care ar putea promova sau favoriza orice norme culturale sau care ar putea să nu țină seama de altele.
 - Recomandarea ca îndrumările să fie clare în ceea ce privește faptul că nevoile educaționale suplimentare și atenuarea barierelor create de cultura locală și de diferențe nu sugerează în niciun fel că standardele de competență ar fi diminuate din cauza acestor factori.

Întrebarea 2: Considerați că revizuirile la materialele explicative pentru IES 6 sunt utile?

6. Actualizările aferente materialelor explicative au fost considerate ca fiind utile de 22 de respondenți (88%). Dintre aceste răspunsuri, 9 au fost nevalide, neconținând niciun comentariu cu privire la materialele explicative. Restul de 13 au oferit feedback cu privire la materialele explicative, inclusiv:
- Feedback cu privire la exemplele furnizate, care a inclus următoarele:
 - o Semnalarea eliminării exemplelor de la punctul A6, inclusiv testarea obiectivă (RELES), despre care BAFA CDAF a remarcat că ar putea fi interpretată de cititori ca descurajând evaluările cu variante de răspuns multiple. De asemenea, a fost semnalată și eliminarea examinărilor orale (CNDCEC, RELES), precum și a testelor asistate de calculator (RELES, SAICA)
 - o Cererea ca exemplele să fie clarificate cu detalii suplimentare (BDO), inclusiv actualizarea privind integritatea pentru a acoperi înșelăciunea contractuală și utilizarea inteligenței artificiale generative (CA ANZ), actualizări privind transparența (Ho Wai Man și ICAEW) și exemple de probe care pot fi verificate (Ho Wai Man)
 - o Cererea de a fi adăugate mai multe exemple la punctul A6 (HKICPA, Ho Wai Man)

- o Sugestia ca la exemple să fie adăugate mai multe detalii cu privire la „modul în care” se desfășoară evaluările (Deloitte)
- o Sugestia ca în examinările scrise să fie încorporate studii de caz (Deloitte)
- o O întrebare privind utilizarea termenului „complex” pentru studiile de caz referitoare la exemple privind autenticitatea (EY)
- o Cererea de a fi menționat faptul că organizațiile membre ale IFAC trebuie să stabilească metoda adecvată de realizare a evaluării (SAICA)
- Dezacordul cu privire la ideea că integritatea este întotdeauna legată de autenticitate de la punctul A16 litera (a) (BAFA CDAF & AE SIG). De asemenea, Deloitte și ICAEW au pus la îndoială această legătură. ICAEW a menționat că validitatea poate crește autenticitatea. SAICA a menționat că a fost de acord că integritatea ar putea fi sporită atunci când o evaluare este autentică și a solicitat adăugarea unui exemplu.
- Observația că încălcările integrității evaluării pot pune sub semnul întrebării modul în care un candidat se va raporta la Codul etic în timpul carierei sale și sugestia ca acest lucru să fie luat în considerare de organizațiile profesionale de contabilitate atunci când stabilesc politici privind integritatea evaluării (BAFA CDAF & AE SIG)
- Menționarea faptului că inteligența artificială trebuie recunoscută în IES 6 (BAFA CDAF & AE SIG)
- Sugestia ca autenticitatea să fie eliminată ca un principiu direct (Deloitte – comentariu făcut și ca răspuns la 11 de mai sus)
- Sugestia ca integritatea să fie actualizată pentru a aborda persoana corectă care trebuie evaluată (Deloitte)
- Chestionarea cu privire la motivul pentru care diferitele tipuri de validitate au fost eliminate din cele existente, având în vedere că erau concepute în general înțelese (Deloitte)
- Sugestia ca termenul „distribuția notelor” să fie eliminat și înlocuit cu evaluare (Deloitte)
- Sugestia ca definiția echității să fie revizuită pentru a evidenția accesibilitatea și incluziunea drept caracteristici ale echității, mai degrabă decât ca principii (Deloitte)
- Sugestia ca într-un paragraf explicativ suplimentar să fie adăugate detalii despre modul în care tehnologia poate avea efecte pozitive și negative asupra evaluărilor (EY)
- Cererea de a extinde termenul privind nevoile educaționale suplimentare pentru a include, de asemenea, mediul fizic în care este făcută o evaluare (EY)
- Sugestia ca sustenabilitatea să fie adăugată ca principiu al evaluării formale și să fie incluse materiale explicative despre aceasta (în conformitate cu sugestia de la 11) (Ho Wai Man)
- Cererea de a fi făcute referințe mai adecvate la evaluările la distanță/online (SAICA)
- Observația că punctul 3 a eliminat referința la DPC care a fost păstrată la punctul A3 – cu toate acestea, consecvent cu comentariul din 11, s-a remarcat că această explicație adăuga valoare (SAICA)
- Sugestia ca discuția privind fiabilitatea să fie extinsă pentru a trata fiabilitatea lucrărilor (SAICA)
- O serie de sugestii pentru îmbunătățirea clarității limbajului care s-au remarcat (BDO, Deloitte, EY, ICAEW, ISCA, PwC și SAICA)
- Declarația unui respondent (Altaf Noor Ali Chartered Accountants – o firmă PMM din Pakistan) conform căreia acesta are rezerve cu privire la utilitatea materialelor explicative. Aceste comentarii au inclus:

- Dezacordul cu privire la înglobarea accesibilității și a incluziunii în discuțiile privind echitatea, inclusiv menționarea faptului că echitatea și corectitudinea trebuie să meargă mână în mână
 - Mai multe sugestii pentru îmbunătățirea clarității limbajului.
7. Două răspunsuri (PAEE și GAA) nu au oferit puncte de vedere explicite cu privire la această întrebare. A se vedea comentariile PAEE menționate ca răspuns la Î1. În comentariile sale generale, GAA a sugerat că revizuirile ar putea fi consolidate prin încorporarea de exemple ilustrative și printr-o oarecare extindere a notelor explicative pentru principalele aspecte modificate.

Întrebarea 3: Considerați că revizuirile făcute la Glosar și Amendamentele de conformitate sunt utile?

8. De asemenea, Glosarul și Amendamentele de conformitate au fost susținute în mod explicit de 22 de respondenți (88%). Dintre acestea, 15 au fost nevalide, neconținând nicio observație suplimentară cu privire la Glosar și Amendamentele de conformitate. Restul de 7 au oferit feedback, inclusiv:
- Cererea ca definiția integrității să fie actualizată astfel încât să includă înșelăciunea contractuală și utilizarea inadecvată a inteligenței artificiale generative, așa cum este menționat la Î1 (CAANZ)
 - Actualizarea glosarului în ceea ce privește echitatea și validitatea în conformitate cu feedbackul anterior de la Î1 (Deloitte)
 - Sugestia ca feedbackul părților interesate să fie încorporat în revizuri (ISCA)
 - Mai multe sugestii pentru îmbunătățirea clarității limbajului (EY, Ho Wai Man, PwC, SAICA)
9. Niciunul dintre cei trei rămași (Altaf Noor Ali, PAEE și GAA) nu a oferit un răspuns explicit la această întrebare. Cu toate acestea, fiecare a adus în discuție aspecte relevante cu privire la provocări:
- Altaf Noor Ali a făcut mai multe sugestii pentru îmbunătățirea clarității limbajului, inclusiv sugestii de prezentare.
 - PAEE a menționat, de asemenea, necesitatea clarificării definiției „nevoilor educaționale suplimentare”, așa cum s-a discutat la Î1 de mai sus.
 - GAA a remarcat schimbările semnificative care afectează profesia contabilă și societatea în general și a semnalat impactul asupra ritmului implementării.

Întrebarea 4: Credeți că adoptarea și implementarea IES 6 revizuit propus vor reprezenta provocări pentru organizația dvs.?

10. Respondenții au fost împărțiți în funcție de măsura în care anticipează provocările implementării pentru organizația lor. Dintre răspunsuri, 11 au remarcat posibile provocări (44%), în timp ce 9 (36%) au remarcat că nu sunt probabile provocări. Celelalte 5 răspunsuri nu au oferit o opinie explicită (JICPA, PAFA, BAFA) sau au menționat că nu se aplică în cazul organizației lor (BDO, PWC). Acolo unde au fost semnalate provocări, acestea au inclus:
- Aspecte practice cum ar fi timpul, resursele și costurile asociate actualizării abordărilor (AIC, ISCA, PAEE, RELES)
 - Interpretarea provocărilor/nevoia de îndrumări pentru ajutor (Altaf Noor, Ho Wai Man, PAEE)
 - Condițiile jurisdicționale locale care elimină controlul asupra DPI și a evaluărilor din partea organizației profesionale de contabilitate (AIC, CNDCEC)
 - Provocarea potențială privind implementarea în toate jurisdicțiile la nivel internațional (Deloitte, ICAEW, PAEE)

- Necesitatea de a implementa modificările alături de alte modificări semnificative din standarde (nu numai IES-urile, ci și modificările aferente standardelor de raportare, de asigurare și de etică) (GAA, HKICPA)

Întrebarea 5: Comentarii generale

11. Comentariile generale au fost furnizate prin intermediul a 14 răspunsuri. Aceste comentarii sunt rezumate mai jos:

- Alte comentarii de susținere cu privire la modificările propuse (AIC, CA ANZ, CAA, FRC, GAA)
- Cererea ca interacțiunea dintre IES 6 și IES 5 (privind experiența practică) și IES 7 (privind DPC) să fie clarificată (BDO)
- Sugestia de a elabora îndrumări privind evaluările și etica personală împreună cu IESBA (BDO)
- Reiterarea comentariilor discutate la întrebările 1-4 (CA ANZ, CNDCEC, ISCA)
- Sugestia de a fi revizuite cadrele generale privind competența din alte jurisdicții, cum ar fi cele europene, în cadrul revizuirilor viitoare (CNDCEC)
- O întrebare privind eliminarea referinței la DPC de la punctele 3 și A3 (Deloitte)
- Sugestii suplimentare privind claritatea limbajului (Deloitte, SAICA)
- Semnalarea unor potențiale schimbări tehnologice în viitor care pot deveni provocări pentru integritatea evaluării (GAA)
- Aspecte privind guvernanța și supravegherea procesului de actualizare a IES-urilor – menționându-se în mod specific că procesul ar putea beneficia de o mai bună informare, transparență, implicare externă și concentrare asupra interesului public (ICAEW și PAEE)
- Recomandarea de a actualiza, de asemenea, Cadrul general pentru Standardele Internaționale de Educație pentru profesioniștii contabili și candidații la titlul de profesionist contabil pentru a elimina referințele la IAESB și la organismele membre și pentru a actualiza definiția evaluării (PWC)
- Observația că rapoartele privind sustenabilitatea trebuie tratate în evaluarea performanței și că toate tipurile de activități de evaluare pot depinde de factorii specifici fiecărui organism membru al IFAC (RELES)

Proiectele de expunere, documentele consultative și alte publicații ale IFAC sunt publicate de IFAC și fac obiectul drepturilor de autor ale acestuia.

IFAC nu își asumă responsabilitatea pentru pierderile cauzate vreunei persoane care acționează sau decide să nu acționeze pe baza materialului din această publicație, indiferent dacă astfel de pierderi sunt cauzate de neglijență sau din alte motive.

Sigla IFAC, sigla IES, „International Federation of Accountants”, „International Education Standards”, „IES” și „IFAC” sunt mărci comerciale ale IFAC sau mărci comerciale înregistrate și mărci de serviciu ale IFAC în SUA și în alte țări.

Drepturi de autor © martie 2025 ale International Federation of Accountants (IFAC). Toate drepturile sunt rezervate. Este necesară permisiunea scrisă a IFAC pentru reproducerea, stocarea, transmiterea sau utilizarea acestui document în scopuri similare, cu excepția cazurilor în care documentul este utilizat doar în scop individual și necomercial. Contactați permissions@ifac.org.

Documentul *Revizuire la IES 6 – Dezvoltarea profesională inițială – evaluarea formală a competenței profesionale*, publicat de International Federation of Accountants (IFAC) în martie 2025 în limba engleză, a fost tradus în limba română de Corpul Experților Contabili și Contabililor Autorizați din România (CECCAR) în decembrie 2025 și a fost reprodus cu permisiunea IFAC. Textul aprobat al tuturor publicațiilor IFAC este cel publicat de IFAC în limba engleză. IFAC nu își asumă nicio responsabilitate pentru acuratețea și caracterul complet ale traducerii sau pentru orice acțiuni care ar putea decurge ca urmare a acesteia.

Textul în limba engleză al documentului *Revizuire la IES 6 – Dezvoltarea profesională inițială – evaluarea formală a competenței profesionale* © 2025 al IFAC. Toate drepturile rezervate.

Textul în limba română al documentului *Revizuire la IES 6 – Dezvoltarea profesională inițială – evaluarea formală a competenței profesionale* © 2025 al IFAC. Toate drepturile rezervate.

Titlul original: *Revisions to IES 6 – Initial Professional Development – Formal Assessment of Professional Competence*

Contactați permissions@ifac.org pentru permisiunea de a reproduce, a stoca, a transmite sau a utiliza acest document în alte scopuri similare.

(Coperta din spate)

529 Fifth Avenue, New York, NY 10017
T + 1 (212) 286-9344 F + 1 (212) 286-9570
www.ifac.org